

Regeringens proposition

1984/85: 129

om sparfrämjande åtgärder;

beslutad den 21 februari 1985.

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

INGVAR CARLSSON

BO HOLMBERG

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen anslås 15 milj. kr. till allmänt sparfrämjande åtgärder för budgetåret 1985/86.

Avsikten är att delegationen för allemanssparandet skall ersättas av en ny delegation. Den nya spardelegationens huvuduppgift blir att planera och utforma informationen om allmänt sparfrämjande åtgärder och allemanssparandet.

Vidare föreslås att kapitalsparfonderna fr. o. m. 1986 års taxering frikallas från skattskyldighet för all annan inkomst än inkomst av fastighet eller rörelse.

FÖRFATTNINGSFÖRSLAG

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 7 § 6 och 12 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt skall ha nedan angivna lydelse.

7 §

Nuvarande lydelse

6 mom.¹ Kyrkor, sjukvårdsinrättningar vilkas verksamhet inte bedrivs i vinstsyfte, barmhärtighetsinrättningar, stiftelser som har till huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar eller att, utan begränsning till viss familj, vissa familjer eller bestämda personer, främja vård och uppfost-
ran av barn eller lämna understöd för beredande av undervisning eller utbildning eller utöva hjälpverksamhet bland behövande eller främja vetenskaplig forskning samt hushållningssällskap med stadgar som har fastställts av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer

Föreslagen lydelse

6 mom. Kyrkor, sjukvårdsinrättningar vilkas verksamhet inte bedrivs i vinstsyfte, barmhärtighetsinrättningar, *kapitalsparfonder som avses i lagen (1983:890) om allmanssparande*, stiftelser som har till huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar eller att, utan begränsning till viss familj, vissa familjer eller bestämda personer, främja vård och uppfost-
ran av barn eller lämna understöd för beredande av undervisning eller utbildning eller utöva hjälpverksamhet bland behövande eller främja vetenskaplig forskning samt hushållningssällskap med stadgar som har fastställts av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer

frikallas från skattskyldighet för all annan inkomst än inkomst av fastighet eller rörelse.

Med kyrka avses en till svenska kyrkan hörande lokalkyrka, domkyrka e.d. i dess egenskap av ägare till viss för svenska kyrkans verksamhet avsedd egendom.

Frågan om skattskyldigheten för stiftelse skall bedömas med hänsyn till det ändamål som tillgodoses i den bedrivna verksamheten.

Stiftelse som i sin verksamhet främjar flera ändamål anses hänförlig under detta moment, om verksamheten huvudsakligen avser att tillgodose ändamål av sådan beskaffenhet som sägs i första stycket. Detta anses vara fallet, om i verksamheten endast i ringa omfattning främjas ändamål av annan art.

Om stiftelse under längre tid inte bedrivit eller inte kan väntas komma att bedriva verksamhet i en omfattning som skäligen svarar mot avkastningen på stiftelsens tillgångar, är stiftelsen oavsett dess ändamål skattskyldig för all inkomst.

Vad som sägs i 5 mom. nionde stycket har motsvarande tillämpning i fråga om stiftelse.

¹ Senaste lydelse 1984: 1061.

Nuvarande lydelse

12 mom.² Svensk aktiefond frikallas från skattskyldighet för inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet på grund av avyttring av egendom som avses i 35 § 3 mom. kommunalskattelagen (1928:370), om den avyttrade egendomen innehafts två år eller mer.

Förelagen lydelse

12 mom. Svensk aktiefond frikallas från skattskyldighet för inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet på grund av avyttring av egendom som avses i 35 § 3 mom. kommunalskattelagen (1928:370), om den avyttrade egendomen innehafts två år eller mer. För kapitalsparfond som avses i lagen (1983:890) om allmanssparande gäller vidare särskilda bestämmelser i 6 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering.

² Senaste lydelse 1984: 1061.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1983: 891) om skattelättnader för allemanssparande

Härigenom föreskrivs att lagen (1983: 891) om skattelättnader för allemanssparande skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Skattelättnader enligt denna lag medges för sparande enligt lagen (1983: 890) om allemanssparande.

Räntan på sparmedlen samt bonusräntan enligt 5 § lagen om allemanssparande utgör inte skattepliktig inkomst vid taxering enligt kommunalskattelagen (1928: 370) eller lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt. *Ränta och utdelning som tillfaller en kapitalsparfond utgör inte heller skattepliktig inkomst.*

Realisationsvinst på andel i kapitalsparfond utgör inte skattepliktig inkomst. Avdrag får ej göras för realisationsförlust på sådan andel.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering.

Föreslagen lydelse

Räntan på sparmedlen samt bonusräntan enligt 5 § lagen om allemanssparande utgör inte skattepliktig inkomst vid taxering enligt kommunalskattelagen (1928: 370) eller lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1985-02-21

Närvarande: I. Carlsson, ordförande, och statsråden Lundkvist, Sigurd-
sen, Gustafsson, Leijon, Peterson, Andersson, Boström, Bodström, Gra-
din, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Wickbom

Föredragande: statsrådet Holmberg

Proposition om sparfrämjande åtgärder

1 Inledning

Den 1 april 1984 infördes allemanssparandet. Sparformen ersatte det tidigare skattesparandet. Allemanssparandet innebär att hushållen kan erhålla antingen skattefri ränta på sitt sparande på rikssparkonto i bank eller skattefri värdetillväxt på sitt sparande i kapitalsparfond.

Den 1 januari 1985 höjdes den högsta tillåtna månadsinsättningen i allemanssparandet från 600 kr. till 800 kr. Till allemanssparandet knöts vidare en möjlighet till bosparlån för ungdomar.

I samband med regeringens proposition om bosparande för ungdomar och om andra sparfrågor aviserade regeringen att den avsåg att återkomma till riksdagen med förslag om allmänt sparfrämjande åtgärder och om att helt befria kapitalsparfonderna från skattskyldighet för realisationsvinster.

Det förstnämnda förslaget hänger samman med behovet av att öka hushållssparandet samt de goda erfarenheterna från allemanssparandets introduktion. Det sistnämnda förslaget innebär att de två sparformerna i allemanssparandet, allemansspar och allemansfond, ges en likvärdig skattemässig behandling.

2 Sparfrämjande åtgärder

2.1 Bakgrund

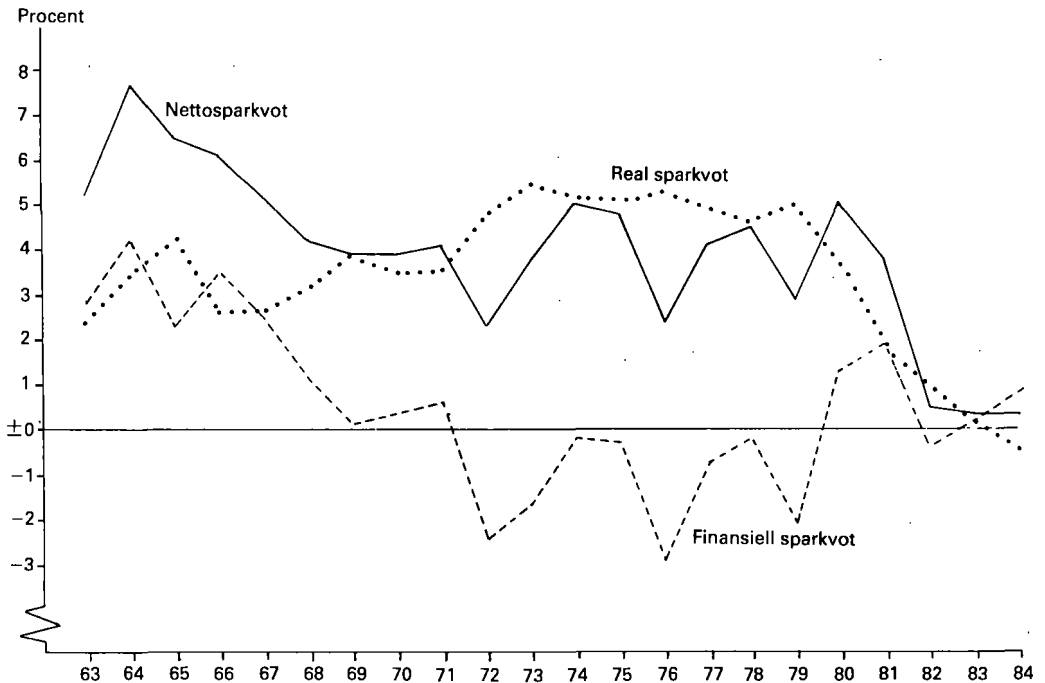
Hushållssparandets utveckling

Hushållens nettosparande består av två komponenter, reall och finansiellt sparande. Det reala sparandet består av hushållens investeringar, huvudsakligen i små- och fritidshus, reducerat med de reala tillgångarnas kapitalförslitning. Det finansiella sparandet består av hushållens bankinlåning, placeringar i värdepapper och privat pensionssparande m. m. redu-

cerat med hushållens ökade skuldsättning. Hushållens sparkvot anger nettosparandet i förhållande till den disponibla inkomsten.

Under 1960-talet sjönk sparkvoten kontinuerligt för att under 1970-talet stabiliseras i intervallet 3–5% (diagram 1). År 1982 sjönk sparkvoten till 0,5% och har sedan dess legat på denna låga nivå.

Diagram 1. Sparkvotens utveckling 1963–1984. Hushållens reala och finansiella sparande
(Procent av disponibel inkomst)

Källa: Statistiska centralbyrån.

Minskningen av hushållssparandet under 1960-talet förklaras sannolikt av socialförsäkringssystemets utbyggnad. Genom tillkomsten av den allmänna tjänstepensioneringen, ATP, minskade behovet av privat pensions-sparande. Visserligen skedde samtidigt en kraftig sparandeökning inom ramen för ATP-systemet, men eftersom det sparandet inte definieras som hushållssparande utan som offentligt sparande minskade hushållssparandet.

Under 1970-talet upphörde den successiva nedgången av sparkvoten. Sparkvoten upprätthölls av det reala sparandet. Den reala sparkvoten låg i stort sett i intervallet 4–5%, medan den finansiella sparkvoten mestadels var negativ. Den negativa finansiella sparkvoten förklaras framför allt av hushållens skuldsättning i samband med småhusförvärv, vilka var skattemässigt gynnsamma under 1970-talet. Sparkvotens kortsiktiga variationer hade sina motsvarigheter i den finansiella sparkvotens utveckling.

Som jag nyss nämnde sjönk sparkvoten drastiskt år 1982. Den reala sparkvoten hade börjat minska redan under åren 1980 och 1981, men under den perioden upprätthölls den totala sparkvoten av ett osedvanligt högt finansiellt sparande. Under år 1982 minskade även det finansiella sparandet.

Den främsta förklaringen till sparkvotens nedgång och stagnation under åren 1982–1984 är antagligen den 6-procentiga minskning av hushållens disponibla realinkomster som skedde mellan åren 1981 och 1983. Vidare har den reala avkastningen på småhusinvesteringar minskat beroende på högre realräntor och lägre värdestegring på småhus. Detta förklarar delvis nedgången i den reala sparkvoten.

Vid en jämförelse mellan hushållssparandets omfattning i Sverige och i omvärlden måste man beakta de skilda förutsättningar som föreligger genom att Sverige till skillnad från många andra länder har ett väl utbyggt offentligt pensionssystem. Även om man tar hänsyn till detta kan man konstatera att hushållssparandet i Sverige f.n. ligger på en internationellt sett mycket låg nivå.

Förutsättningarna för ett ökat hushållssparande bör emellertid nu vara relativt goda. Marginalskatterna har sänkts kraftigt under åren 1983–1985 och närmare 90% av inkomsttagarna har nu en marginalskatt på högst 50%. Realräntan ligger på en hög nivå. Inflationen minskar. Reallöneminskningen har upphört och förutsättningar bör nu finnas för stigande reallöner.

Delegationen för allemanssparandet

Riksdagen beslutade i november 1983 om allemanssparandet (prop. 1983/84: 30, FiU 13, rskr 32). Beslutet innebar att allemanssparandet ersatte skattesparandet fr. o. m. den 1 april 1984.

I enlighet med vad som angavs i propositionen inrättades en delegation (Fi 1983:08) med huvuduppgift att svara för planläggningen och utformningen av behövliga informations- och utbildningsinsatser i fråga om allemanssparandet. Delegationen benämns delegationen för allemanssparandet. Riksgäldskontoret svarar för administrationen och det praktiska genomförandet av beslutade marknadsföringsåtgärder.

Delegationen är sammansatt av representanter för staten, bankerna, löntagarna, industrin, Kooperationen och aktiespararna.

I december 1984 beslutade riksdagen om bosparande för ungdomar och om andra sparfrågor (prop. 1984/85: 51, FiU 7, rskr 59). Därigenom förbättrades allemanssparandets villkor. Till allemanssparandet knöts en möjlighet till lån för ungdomar i åldrarna 18–28 år. Det högsta tillåtna sparbeloppet höjdes från 600 kr. till 800 kr. i månaden fr.o.m. den 1 januari 1985. Regeringen aviserade vidare att den avsåg att återkomma till riksdagen med förslag om allmänt sparfrämjande åtgärder och om skattebefrielse för kapitalsparfonderna avseende realisationsvinster på aktier som innehafts i

mindre än två år. Dessutom aviserades befrielse från skattskyldighet för realisationsvinster vid obligationsavyttring.

I enlighet med de allmänna riktlinjer för delegationens arbete som re-
 revisats ovan har informationsinsatser genomförts i press och andra me-
 dia. Delegationen har också tagit initiativet till och genomfört konferenser
 om statsskuldspolitiken och sparandets roll i samhällsekonomin, mark-
 nadsundersökningar avseende sparattityder m.m. Delegationen har bear-
 betat och stött organisationer utanför bankkretsen vid bildandet av kapital-
 sparfonder.

Allemanssparandets utveckling

Allemanssparandet har fått en mycket bra start. I propositionen om
 allemanssparandet antogs att det årliga sparandet skulle uppgå till ca 4–5
 miljarder kr., dvs. den nivå som skattesparandet uppnådde de sista åren.
 När nu facit för allemanssparandets utveckling under år 1984 föreligger,
 kan det konstateras att den nya sparformen vida har överträffat förvänt-
 ningarna. Det totala sparandet har mer än dubblrats jämfört med skatte-
 sparandet. Under år 1984 genererade allemanssparandet nära 8 miljarder
 kr., vilket motsvarar nära 900 milj. kr. i månaden eller en årlig sparvolym
 på drygt 10 miljarder kr.

Vad gäller allemanssparande i bank jämfört med skattesparande i bank
 har det skett en mycket kraftig ökning. Sparvolymen har i det närmaste
 fyrdubblats. Vad gäller sparande i allemansfond jämfört med skattefond
 kan konstateras att insättningar i allemansfond redan från starten ligger
 på samma nivå som skattefondsparandet gjorde i slutfasen.

Allemanssparandets utveckling sedan starten framgår av tabell 1.

Tabell 1 Allemanssparandets utveckling
 (Milj. kr.)

Månad	Allemansspar		Allemannsfond		Allemanssparandet	
	Antal konton	Behåll- ning ¹ Milj. kr.	Antal konton	Behåll- ning ¹ Milj. kr.	Antal konton	Behåll- ning ¹ Milj. kr.
<i>1984</i>						
Apr.	1 495 500	658	518 700	170	2 014 200	828
Maj	1 554 800	1 353	534 000	357	2 088 800	1 710
Juni	1 567 400	2 055	537 900	542	2 105 300	2 596
Juli	1 585 300	2 756	537 600	722	2 122 900	3 478
Aug.	1 599 800	3 462	538 600	901	2 138 400	4 363
Sept.	1 611 100	4 161	537 600	1 072	2 148 700	5 233
Okt.	1 625 700	4 867	537 400	1 244	2 163 100	6 111
Nov.	1 638 100	5 571	535 600	1 407	2 173 800	6 978
Dec.	1 647 900	6 264	535 300	1 571	2 183 100	7 835
<i>1985</i>						
Jan.	1 701 500	6 979	536 000	1 707	2 237 500	8 686

¹ exkl. ränta resp. värdeförändring.

Källa: Riksgäldskontoret.

Januari månads siffror för år 1985 tyder på att de månatliga sparvolymerna i allemanssparandet kan komma att öka under innevarande år. Det medför att allemanssparandet under 1985 kan komma att generera omkring 10–11 miljarder kr. Med nuvarande fördelning mellan allemansspar och allemansfond innebär det att allemansspar i år kommer att täcka ca 15 % av det beräknade budgetunderskottet.

2.2 Allmänna överväganden

Behovet av ökat hushållssparande och sparfrämjande åtgärder

Under de senaste åren har det skett en kraftig förbättring av det totala sparandet i ekonomin. Investeringarna har åter börjat öka samtidigt som bytesbalansen har förbättrats kraftigt.

Bytesbalansen utgör definitionsmässigt summan av den offentliga och den privata sektorns finansiella sparande. Det finansiella sparandet definieras som skillnaden mellan bruttosparande och investeringar i realkapital. Bruttosparandet utgör skillnaden mellan nettoinkomster och konsumtion.

Förbättringen av bytesbalansen motsvaras av en förbättring av såväl den privata som den offentliga sektorns finansiella sparande. När det gäller den privata sektorns sparande är det företagets finansiella sparande som svarar för ökningen, medan hushållssparandet, som tidigare nämnts, har utvecklats svagt.

Den ekonomisk-politiska strategin syftar till en fortsatt förbättring av såväl bytesbalansen som det reala sparandet i form av främst ökade industriinvesteringar. I takt med att det allmänna ekonomiska läget förbättras bör också reallönerna och hushållens disponibla inkomster kunna öka.

Vid en fortsatt investeringsexpansion kommer företagets finansiella sparande sannolikt åter att försvagas. Om hushållens stigande disponibla inkomster samtidigt i allt för hög utsträckning används till privat konsumtion istället för till sparande kan en kraftig försämring av bytesbalansen uppkomma. En sådan utveckling kan visserligen motverkas genom en stram budgetpolitik, som ökar sparandet i den offentliga sektorn. Om inte budgetåtstramningen skall bli alltför kraftig och riskera att leda till en påtaglig uppgång i skattetrycket, är det emellertid angeläget att hushållen medverkar till den nödvändiga sparandeökningen i ekonomin. Sparkvoten behöver således stiga från nuvarande låga nivå.

Ett ökat hushållssparande förbättrar också möjligheterna att finansiera budgetunderskottet. Om hushållen kan svara för en större andel av budgetunderskottets finansiering behöver inte statens upplåningsanspråk i företagssektorn bli lika omfattande. Därigenom minskar risken för utträngning av företagets investeringar.

Starka samhällsekonomiska skäl talar alltså för att hushållssparandet bör öka från nuvarande mycket låga nivå. Ett ökat sparande innebär emellertid fördelar inte bara för samhället utan också för den enskilde spararen.

Genom ett ökat sparande kan hushållen öka sin ekonomiska handlingsfrihet. Deras möjligheter att uppnå angelägna konsumtionsmål som god bostad, innehållsrik fritid etc. förbättras samtidigt som de står bättre rustade inför oväntade påfrestningar på hushållsbudgeten. Ett regelbundet sparande får också positiva följdverkningar genom att hushållen då ofta börjar planera sin totala hushållsbudget och därmed får bättre kunskaper om sin ekonomiska situation.

De senaste årens låga sparande har medfört att många hushålls likviditetsreserver har urholkats i reala termer. När hushållens reala disponibla inkomster åter börjar växa är det därför angeläget att en del av inkomstförbättringen sätts av till sparande. Särskilt angeläget är det att få till stånd ett ökat sparande bland ungdomar. Det gäller bl.a. att verka för att ungdomar tidigt lär sig förstå värdet av ett regelbundet sparande.

Under senare år har det skett kraftiga förändringar i de sparformer som hushållen har att välja mellan. Allemanssparandet har införts. Vinstsparandet har förts över i bankernas regi och olika förändringar har genomförts i syfte att göra denna sparform mera attraktiv. Obligationsfonder har startats och dragit till sig betydande belopp. Intresset för privata kapital- och pensionsförsäkringar har ökat. Aktieplaceringar har givit ökad avkastning. Bankernas inlåningsräkningar har förändrats m.m.

De snabba förändringarna av hushållens sparformer har skapat informations- och utbildningsbehov om vilka villkor som är förknippade med de olika sparformerna och vad som passar hushåll i olika ekonomiska situationer bäst. Det finns också ett ökat informations- och utbildningsbehov när det gäller sparandets roll i hushållsbudgeten, för bosättningen etc.

Sparbanksföreningen har i en skrivelse till regeringen den 4 juni 1984 understrukit behovet av sparfrämjande åtgärder. Föreningen har också i skrivelsen förklarat sig villig att bidra till finansieringen av sådana åtgärder.

Förslag om sparfrämjande åtgärder

Mitt förslag: För budgetåret 1985/86 anslås ett reservationsanslag av 15 milj. kr. för allmänt sparfrämjande åtgärder inklusive allemanssparandet.

Skäl för mitt förslag: Mot bakgrund av vad jag har anfört i det föregående anser jag det angeläget att få till stånd brett inriktade informations- och utbildningsinsatser i syfte att långsiktigt öka hushållssparandet i olika former. Insatserna bör utformas så att de ger bestående effekter i form av positiva sparattityder samt ökade kunskaper om sparandets funktion för den enskildes och samhällets ekonomi. Ökade kunskaper om olika sparformer bör också eftersträvas.

Vidare bör i informationen betonas nödvändigheten av ett visst sparande

och den trygghet och handlingsfrihet som detta skapar för individen. När det gäller frågan om hur dessa allmänt sparfrämjande informationsinsatser bör organiseras vill jag erinra om att den nuvarande delegationen främst har till uppgift att främja allemanssparandet. Delegationens sammansättning och uppläggningsen av arbetet med administration och genomförande i riksgäldskontorets regi har anpassats till detta.

Erfarenheterna av delegationens insatser avseende allemanssparandets introduktion är mycket goda. Det förefaller som om man med relativt små ekonomiska insatser har fått en stor anslutning till sparformen och därigenom ökat hushållens sparande.

Den förändring av verksamheten i riktning mot mer allmänt sparfrämjande åtgärder som nu bör komma till stånd gör det motiverat att ersätta den nuvarande delegationen med en ny delegation, benämnd Spardelegationen, knuten till finansdepartementet och med en sammansättning som avspeglar arbetets nya inriktning. Jag föreslår därför att det under sjunde huvudtiteln upptagna anslaget F 7 Information om allemanssparandet ersätts med ett nytt anslag som omfattar allmänt sparfrämjande åtgärder inkl. allemanssparandet. Jag föreslår vidare att eventuell medelsreservation budgetåret 1984/85 från anslaget F 7 Information om allemanssparandet överförs till det nya anslaget.

Spardelegationens huvuduppgift bör vara att ta initiativ till och svara för informations- och utbildningsinsatser i syfte att långsiktigt främja hushållssparandet och för nödvändiga förvaltningsuppgifter i anslutning till detta. Dessutom skall delegationen ha det övergripande ansvaret för informationsinsatserna avseende allemanssparandet. När det gäller denna senare del av spardelegationens uppgifter är det naturligt att fortsätta det samarbete som förekommit mellan den nuvarande delegationen och riksgäldskontoret. I övrigt bör delegationen fritt kunna organisera sitt arbete och välja de samarbetspartners som bäst lämpar sig för respektive projekt.

Som exempel på allmänna sparfrämjande insatser kan nämnas:

- Fungera som samordningsorgan för olika sparfrämjande aktiviteter som idag pågår hos olika intressenter.
- I samarbete med olika intressenter utarbeta och därefter löpande följa upp och revidera utbildningsmaterial om sparfrågor för grund- och gymnasieskolan samt vuxenutbildningen.
- Allmänt stärka informationsinsatserna mot de målgrupper som idag uppvisar ett lågt sparande, dvs. ungdomsgrupperna samt låginkomstgrupperna. Delegationen bör därvidlag pröva och utnyttja nya, okonventionella kanaler och samarbeta med exempelvis studieförbunden, de fackliga organisationerna och andra folkrörelser.
- Stödja allmänt sparfrämjande åtgärder som initieras av olika intressenter om dessa projekt kan anses ha en sådan allmänt sparfrämjande karaktär att de bidrar till att höja den allmänna sparbenägenheten. Däremot bör stöd inte utgå till företags- eller produktspecifika marknadsföringsåtgärder.

I årets budgetproposition har föreslagits att till information om allemanssparandet för budgetåret 1985/86 anvisas ett reservationsanslag av 7 milj. kr. (prop. 1984/85: 100 bil. 9 s. 99). För att möjliggöra de allmänt sparfrämjande åtgärder som nu bör komma till stånd krävs att ytterligare medel anslås för dessa ändamål. Jag anser det rimligt att det för allmänt sparfrämjande åtgärder inkl. allemanssparandet under budgetåret 1985/86 anvisas ett reservationsanslag av 15 milj. kr. En resursförstärkning med 8 milj. kr. utöver vad som i prop. 1984/85: 100 bil. 9 föreslagits för information om allemanssparandet möjliggör en bred satsning för att åstadkomma ett ökat hushållssparande.

Chefen för finansdepartementet avser att senare återkomma till regeringen med förslag till direktiv för den nya spardelegationen.

3 Kapitalsparfondernas beskattning

Bakgrund

I propositionen om bosparande för ungdomar och om andra sparfrågor aviserades ett förslag om ändringar i beskattningen av kapitalsparfonderna, dvs. de aktiefonder som ingår i allemanssparandet (prop. 1984/85: 51 s. 52 ff). Det angavs att kapitalsparfonderna borde helt befrias från skattskyldighet för vinster på aktier och obligationer. Med hänsyn till den omfattande författningstekniska reform som under hösten 1984 var under genomförande som en följd av avskaffandet av den kommunala beskattningen av juridiska personer avstod regeringen då från att lägga fram förslag om de författningsändringar som erfordras för att befria kapitalsparfonderna från skattskyldighet för realisationsvinster. Lagstiftningsarbetet när det gäller avskaffandet av den kommunala beskattningen av juridiska personer är numera slutfört. Frågan om förslag till regeländringar beträffande kapitalsparfonderna bör därför nu tas upp. När det gäller motiven för åtgärden hänvisar jag till vad som anfördes i den delen i prop. 1984/85: 51.

Nuvarande regler

Kapitalsparfonderna är liksom aktiefonder i övrigt befriade från skattskyldighet för realisationsvinst på aktier som innehafts i minst två år (7 § 12 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, SIL). Däremot är kapitalsparfonderna som vanliga aktiefonder skattskyldiga för realisationsvinster på aktier som innehafts i mindre än två år samt för realisationsvinster på obligationer.

Enligt lagen (1983:891) om skattelättnader för allemanssparande är ränta och utdelning som tillfaller en kapitalsparfond inte skattepliktig inkomst.

Förslag

Mitt förslag: Kapitalsparfonderna befrias från skattskyldighet för all annan inkomst än inkomst av fastighet eller rörelse.

Skälen för mitt förslag: Syftet med förslaget är att helt befria kapitalsparfonderna från realisationsvinstbeskattning. Fonderna är redan fria från skatt på sina utdelnings- och ränteinkomster. En lämplig författningsmässig lösning är därför att fonderna tas in bland de skattesubjekt i 7 § 6 mom. SIL som är skattskyldiga enbart för inkomster av fastighet och rörelse.

För tydlighets skull bör också ett tillägg göras i paragrafens tolfte moment som avser aktiefonder i allmänhet, så att det av momentet framgår att särskilda bestämmelser finns för kapitalsparfonder.

Reglerna om den begränsade skattskyldigheten bör tillämpas första gången vid 1986 års taxering.

En följd av att kapitalsparfonderna i fortsättningen föreslås vara skattskyldiga endast för inkomst av fastighet och rörelse är att specialregleringen i lagen (1983: 891) om skattelättnader för allemanssparande av beskattningen av ränta och utdelning som tillfaller fonden blir onödig. Den bestämmelsen bör därför utgå.

4 Upprättade lagförslag

I enlighet med det anförda har inom finansdepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt,
2. lag om ändring i lagen (1983: 891) om skattelättnader för allemanssparande.

De föreslagna lagändringarna är av så enkel beskaffenhet att lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

5 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

dels att anta förslagen till

1. lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt,
2. lag om ändring i lagen (1983: 891) om skattelättnader för allemanssparande

dels att

3. hemställan i prop. 1984/85: 100 bil. 9 om anslag under huvudtiteln, F 7 *Information om allemanssparandet*, återkallas,

4. till *Sparfrämjande åtgärder* under sjunde huvudtiteln för budgetåret 1985/86 anvisa ett reservationsanslag av 15 milj. kr.

6 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.